

රාජකරුණා, ආරිය, 19 වන සියවසේ සිංහල ගදු සාහිත්‍යය, කොළඹ: එස් ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ, 1994.

සරව්වනු, එදිරිවිර, සිංහල නවකතා ඉතිහාසය හා විචාරය, මහරගම: සමන් මුද්‍රණාලය, 1964.

සුරවිර, ඒ.වි., සමාජය සාහිත්‍ය අධ්‍යයනය, කොළඹ: එස් ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ, 1982.

බයිබලය, නව ගිවිසුම (New Testament), කොළඹ: මිශනාරී මුද්‍රණාලය (Mission Press), 1813.

බයිබලය, නව ගිවිසුම (New Testament), (විලියම ටොල්පි පරිවර්තනය), කොළඹ: උපකාරී බයිබල් සමාගම, 1817.

ශ්‍රද්ධ බයිබලය (පරණ සහ අලුත් ගිවිසුම), කොළඹ: කොළඹ බයිබල් සමාගම, 1952.

සියබස්ලකර දිපති, සංස්: ගුණවර්ධන වි.ඩී.එස්., කොළඹ: සමයවර්ධන පොත්හල, 2003.

සුද වූ බයිබලය, මිසියෙනාරිස් පරිවර්තනය(ව්‍යේවිමිසියෙනාරිස් සමාගම), කොට්ඨාසි: වර්ව මිශනාරී මුද්‍රණාලය, 1846.

Perera, S.G, **Life of Father Hacome goncalvez**, Madura: De Nobili Press, 1942.

සගරා හා පුවත්පත්:

ක්‍රිස්තියානි ව්‍යුත්කි මාර්ගය (බයිබල් පාය සංග්‍රහය), ශ්‍රී ලංකා බයිබල් සමාගම හා ශ්‍රී ලංකා කතොලික රාජුගුරු මණ්ඩලය, 1978.

වින්තක - ගාස්ත්‍රීය සංග්‍රහය, සංස්: සේරත හිමි, මොරවක, නන්ද හිමි, ආච්චියාගල, කැලණීය: විශ්වවිද්‍යාලයිය මහා දිශ්‍රා සංගමය, 1994.

පුවත්පත් සමීක්ෂණ-1 සංස්: පෙරේරා, කේ. ඇස්., ශ්‍රී ලංකා පුවත්පත් මණ්ඩලයේ ප්‍රකාශනයකි. 1993. පුවත්පත් සමීක්ෂණ-2, සංස්: පෙරේරා, කේ. ඇස්., ශ්‍රී ලංකා පුවත්පත් මණ්ඩලයේ ප්‍රකාශනයකි. 1993.

සිංහල, 2006 දෙසැම්බර් 12.

විශ්වකෝෂප:

සිංහල විශ්වකෝෂය, සයවන කාණ්ඩය, සංස්: හෙටිඳාරවිච්, ඩී. රු., කොළඹ: රජයේ මුද්‍රණාලය, 1978.

සිංහල විශ්වකෝෂය, සත්වන කාණ්ඩය, සංස්: ධර්මදාස, කේ. එන්. ඕ., කොළඹ: රජයේ මුද්‍රණාලය, 1994.

ලාංකේය සාම්ප්‍රදායික ආචාර්‍ය සන්නිවේදන රටාවල වෙශේකියාව

ස්වර්ණ ඉහළගම

Communication, one of the basic needs of human existence, can be defined as the transfer or exchange of information between individuals. It is a powerful tool to spend the social life for the human who is a social animal by nature. In ancient times there were no communication systems like in modern societies but they have been used many traditional communication methods both verbal and non-verbal to fulfill their communication needs effectively. Apart from verbal communication, non-verbal communication is so powerful that the message sent can sometimes outweigh verbal language. as silence can be louder than words now. In the context of Sri Lanka, many traditional non-verbal communication methods can be identified folklore. This study aims to identify such methods that have been used by ancient people to fulfill their communication needs. The methodology used is a literature survey. According to the findings, it can be concluded that the non-verbal communication methods in ancient times in Sri Lanka have been more beneficial in various communication activities that lead to good governance of the community, protecting cultural values and norms, customs and manners, environmental conservation, early warnings on diseases and disasters etc. In addition, some non-verbal communication methods are practised by people in some rural areas.

ස්වභාවයෙන් ම සමාජයේ සත්ත්වයකු වන මිනිසාට සමාජ ජීවිතය ගත කිරීම සඳහා ප්‍රබලතම ආධාරකය වන්නේ සන්නිවේදනය සි. සන්නිවේදනය යනු අදහස්, හැඟීම්, ආකළුප, තොරතුරු ආදිය

© ආචාර්‍ය ස්වර්ණ ඉහළගම

සංස්. මහාචාර්‍ය පැවිච් රත්නායක, ආචාර්‍ය කේ. ඩී. ජයවර්ධන, ජේෂ්වර කිරීකාචාර්‍ය දිනලි ප්‍රනාන්ද

මානවභාෂ්‍ය පිය ගාස්ත්‍රීය සංග්‍රහය, 23 කළාපය, 2014/2015

මානවභාෂ්‍ය පිය ගාස්ත්‍රීය විශ්වවිද්‍යාලය

පුද්ගලයන් අතර පුවමාරු කරගැනීමේ අතියෙ පුළුල් කියාවලියකි. සියලු ම මානව සම්බන්ධතා ඇතිකිරීම, පවත්වාගැනීම හා අන්තර් ක්‍රියාකාරකම් සඳහා පසුවීම සැකසෙන්නේ එමගිනි (Berlo, 1960:xi). සන්නිවේදනයේ දී සිදුවන්නේ “අනා පුද්ගලයන් සමග විවිධ ආරෘථි, තොරතුරු හා ආකල්ප පෝද්ගලික ව හෝ පොදු වශයෙන් බෙදා ගැනීමකි” (විජේතුංග 1989: 1). වාචික හා අවාචික යන දෙවිධියෙන් ම සන්නිවේදන ක්‍රියාවලිය සිදුවේ. හාජාව මාධ්‍ය කොටගත් ලිඛිත මෙන් ම අලිඛිත ස්වරූපයෙන් සිදුකෙරන අදහස් උදහස්, තොරතුරු හා ආකල්ප පුවමාරු කරගැනීම වාචික ස්වරූපී සන්නිවේදනය ලෙස ද හාජාව වෙනුවට යම් යම් සංඡා හා සංකේත ක්‍රමයන් උපයෝගී කරගනීමින් කරනු ලැබෙන සන්නිවේදන ක්‍රියාකාරකම් අවාචික ස්වරූපී සන්නිවේදනය ලෙස ද සරල ව නිර්වචනය කළ හැකි ය.

වවන (හාජාව) උපයෝගී කර නොගෙන කිසියම් පණිවුඩෙක් සංඡා හෝ සංකේත හෝ හාවිත කරමින් ග්‍රාහකයා වෙත සන්නිවේදනය කිරීම අවාචික සන්නිවේදනයේ දී සිදු වේ. එය තීඹෙහි තමුත් ප්‍රබල හාජාත්මක ක්‍රියාවලියක් ලෙස සැලකිය හැකි ය. ඒ අනුව එය සංඡා හාජාවක් (sign language) වශයෙන් හැඳින්වේ. සංඡා, සංකේත, රුප සටහන් හෝ සිතුවම් සංඡා හාජාවට අයත් වේ. එසේ ම අග පසග වලනය හා මුහුණේ ඉරියවි මගින් සිදු කෙරෙන සන්නිවේදන ක්‍රියාකාරකම්, ගරීර හාජාව (body language) ද අවාචික සන්නිවේදන ක්‍රමයකි. ඇතැම් වට අවාචික පණිවුඩ වාචික පණිවුඩ සමග බල්ද කොට සන්නිවේදනය කිරීම ද සිදු වේ. ඒවා හැම වට ම පාහේ කටිත හෝ ලිඛිත හාජාවට වඩා සත්‍ය හැගීම් වඩාත් නිර්වදා ලෙස ඉදිරිපත් කෙරේ(Murphy & Hildebrandt, 1991:26).

අදාළන සමාජයෙහි මුදුණ හා වේදුත් තාක්ෂණය අනුසාරයෙන් අතිය දියුණු හා සංකීර්ණ සන්නිවේදන මාධ්‍යයන් හාවිතයට ගැනුණ ද සාම්ප්‍රදායික සිංහල ජනසමාජයෙහි සන්නිවේදන අවශ්‍යතා සපුරා ගැනුණේ අතිය සරල, එහෙත් සන්නිවේදන ගක්‍රතාවෙන් ඉහළ අවාචික සන්නිවේදන ක්‍රමයන් අනුගමනය කරමිනි. අවාචික සන්නිවේදනය පුදුදෙක් අතිතයට සීමා වූවක් ද නො වේ. දියුණු

තාක්ෂණික මාධ්‍ය මගින් වර්තමානයේ සිදුකෙරෙන සන්නිවේදන කාර්යයන්හි දී පවා ගාරීරික හාජාව උපයෝගී කරගැනෙන්නේ අවාචික සංඡා හා සංකේත ක්‍රමවල ඇති සන්නිවේදන හැකියාවේ ප්‍රබලතාව නිසා ය. රිකියා, අධ්‍යාපන, වස්ත්‍රික හා ව්‍යාපාර ආදි විවිධ ක්ෂේත්‍ර සම්බන්ධ ඉදිරිපත් කිරීම (presentations) සිදු කෙරෙන අවස්ථාවල හාජාව පමණක් කෙතරම් නිර්වදා හා ව්‍යක්ත ලෙස හාවිත කළත් ගාරීරික හාජා අංග උපපුක්ත කර නොගතහාත් ඒ ඉදිරිපත් කිරීම සර්ව සම්පූර්ණ වන්නේ තැත. එහෙත් පුරාණ සාම්ප්‍රදායික ජන සමාජයේ හාවිතයට ගැනුණු අවාචික සන්නිවේදන විධි ක්‍රමවල සංශ්ලේෂණ බව හේතු කොටගෙන අදාළනයේ පවා එම සන්නිවේදන ක්‍රමවල ගේඡ හාවිතයන් දක්නට ලැබේ.

පරිසරයේ ඇති සියලු අංගෝජාග හාජාන්මක මෙවලම් ලෙස හාවිතයට ගැනීමට ඇති හැකියාව මානවයා සතු සුවිශේෂ ගුණාංශයකි. ඒ, රුපමය පරිකළුපනය මානවයාට ආවෙශික වූවක් බැවිනි. මානවවිංග ටිඛාවේ ‘ප්‍රගතිකාරක අවශ්‍යතා’ (Services 1960:21-26) යටතට ගත හැකි පුරාණ ගැමී ජනසමාජය හා බැඳුණු ගම, වැව, පන්සල, හේතු, කුමුර හා සේසු සාමාජික ආයතන හා දෙනිනික ජ්වන වර්යාටට අදාළ ක්‍රියාකාරකම් සියලුල සන්නිවේදන ක්‍රියාවලිය සමග බැඳු වී පැවතුණි. ඒ අනුව විවිධ රුපමය සංඡා හා සංකේත මෙන් ම දෙනිනික ජ්විතයේ හොතික අවශ්‍යතා සඳහා හාවිතයට ගැනුණු ඇතැම් මෙවලම්, උපකරණ, හාජාභ්‍ය, ගාක හා වෙනත් දුව්‍ය ද අවාචික සන්නිවේදන ක්‍රමෝපායන් සඳහා උපයෝගී කරගැනීම විශේෂ ලක්ෂණයකි. එවැනි සන්නිවේදන ක්‍රමෝපායන් කෙරේහි පුරාණ ජනයා තැමූරි වූයේ ඇතැම් පණිවුඩ වාචිකව පුවමාරු කිරීමේදී පුද්ගලයන් එකිනෙකා සම්මුඛව සිටිය යුතු වීම, පණිවුඩ වවන රාජියක් හාවිතයෙන් ඉදිරිපත් කිරීමට සිදුවීම මෙන් ම හාජාව පිළිබඳ දැනුම කිනිය යතු වීම ආදිය නිසා රේට වඩා පහසු විකල්ප ක්‍රමවලට යොමු වීමේ ප්‍රතිඵ්‍යුතු වශය යුතු ය.

ලක්දීව ඇතැම් පුරාණ ඕලාලේඛනවල විවිධ පණිවුඩ සන්නිවේදනය කිරීම සඳහා රුප සටහන් යොදා ඇත්තේ වවන රාජියකින් ප්‍රකාශ කළ යුතු අදහසක් ඉතා ප්‍රබල ලෙස දැඩ්ටිගේටර

රුප මගින් ප්‍රකාශයට පත් කළ හැකි වූ බැවිනි. සමහර පුවරු හා පර්වත ලිපිවල ඉර-සද, සුනබ හා කපුවු රුප ද සමහන් කර තිබෙනු දැකිය හැකි ය. විහාරයට පූජා කර ඇති දේවල් ඉතා දිගුකාලයක් (ඉර-සද පවත්නා තාක් කළේ) පැවතිය යුතු බව ඉර-සද රුපවලින් ද ඒ පූජා කර ඇති දේ සම්බන්ධයෙන් පිළිපැදිය යුතු කරුණු උල්ලංසනය කරන්නා කටරෙකු ව්‍යව ද මතු ආත්මවල සුනබ හා කපුවු ආත්මවල උපත ලබන බව සුනබ හා කපුවු රුපවලින් ද සන්නිවේදනය කෙරේ (විශේෂත්වා 2015-11-29). විශේෂයෙන් ම අවාචක සන්නිවේදන ක්‍රමවලින් පුද්ගලයන් හා සම්මුඛව පමණක් නොව දුරස්ව ද යම් යම් පණිවුඩ් සන්නිවේදනය කළ හැකි ය. ගැමි ජීවිතය හා පරිසරය පිළිබඳ සංස්පර්ඩිත අත්දැකීම් සහිත ගැමි ජනයාට, ඔවුන් විසින් ව්‍යවහාර කරනු ලැබුණු අවාචක සන්නිවේදන ක්‍රමවලින් සිදු කෙරුණු ප්‍රකාශනයන් ගුහණය කරගැනීම ගැටුපු සහගත නො වී ය.

පුරාණ සාම්ප්‍රදායික ගැමි සමාජයේ යහපාලනය පවත්වාගෙන යාම, අනතුරු ඇගැවීම හා වැළැක්වීම, රෝග පිඩා දැනුම් දීම, ස්වාභාච්‍ජිත සම්පත් ආරක්ෂා කිරීම, වැරදිකරුවන්ට දැඩුවම් දීම, ගෘහස්ථ හා සමාජය සිරිත් විරිත් පවත්වාගෙන යාම, තහංචි, අමු සැමි සබඳතා රක්ගැනීම වැනි විවිධ අරමුණු ඉෂ්ට කරගැනීම සඳහා වූ සන්නිවේදන විධිකුම අතර අවාචක සන්නිවේදන ක්‍රමවලට ප්‍රමුඛස්ථානයක් ලැබේ. ආගමික-සංස්කෘතික තර පද්ධතියට අනුව සමාජයේ විවෘතව සංවාදයට ලක් නොවූ ඇතැම් කරුණු සන්නිවේදනයට අවාචක සන්නිවේදන ක්‍රම විශේෂයෙන් හාවාචක කෙරීණි. මේ සන්නිවේදන ක්‍රමවලින් තුවමාරු කරගැනුණු නොයෙක් අන්දමේ පණිවුඩ් හැමෙකක් ම ජනයාගේ සමාජ ජීවිතයට සාපුළුව හෝ වකුව හෝ සම්බන්ධ වී පැවතිණි. එහෙයින් අවාචක සන්නිවේදන ක්‍රම මගින්, ඒවා හාවාචක කළ ජනයාගේ සමාජ ජීවිතය හැදැරීමට මනා පිටුබලයක් ලැබේ.

සදාවාරය, විනය හා සංයමය පදනම් වූ ගැමි සංස්කෘතිය අනුව ව්‍යවහාරය හා ලිංගික ජීවිතය සම්බන්ධ ඇතැම් කරුණු වාචනා මාධ්‍යයෙන් සාපුළුව හා විවෘත ව ප්‍රකාශ කිරීමේ සාම්ප්‍රදායික

ජන සමාජයෙහි නොවේය. අමු සැමියන් පවා ලිංගික කරුණු පිළිබඳ කතා බහු කිරීම ලැංඡ්ජා සහගත කාර්යයක් සේ සලකා තිබේ. එවැනි සංවාද සිදු වී ඇත්තේ නොයෙකුත් සංයු හා සංකේත මාරුගයෙනි. එක් ව්‍යවහාරකුදු නොපවසා තම සිතැගි පළ කිරීමේ හැකියාව අවාචක සන්නිවේදන ක්‍රමවල අන්තර්ගත විණි.

ව්‍යවහාර ස්ත්‍රීයකට ස්වකීය ස්වාමී පුරුෂයාට වාචක ව ප්‍රකාශ කළ නොහැකි ලිංගික කාරණයක් තමන් ස්නානය සඳහා අදින දියරෙද්ද රෙදී වැළෙහි වනන ආකාරය මගින් සන්නිවේදනය කිරීමට හැකියාව ලැබේ. 'කෝඩ්ව්‍යාව වැල්' නමින් හැදින්වුණු ස්වාම්පුරුෂයාගේ ඇදුම් පමණක් වැනිම සඳහා ගෙපැලෙහි ඉදිරි වහලේ කෙළවර සිට මිදුලේ ගසකට බැඳ ඇති රෙදී වැළෙහි හාර්යාවගේ ස්නානය කිරීමට අදින දියරෙද්ද වනා ඇති නම් එයින් සන්නිවේදනය කෙරුණෙන් ඇයට කිලි කාලය හෙවත් ඔසස් සමය ලබා ඇති බව ය. ඔසස් සමයේ ද අමු-සැමි සම්භේගයෙහි නොයෙදීම සිරිතක් වූ හෙයින් ස්වාම්පුරුෂයා ඒ බව නොදුන තමන් වෙත පැමිණීම වැළැක්වීමට ඒ ක්‍රමය උපයෝගී කරගෙන තිබේ. හේත් පැල් රකිතින් සිටිය ද බැරිදැගේ පහස විදැනීමට සිතා ගෙපැලට පැමිණෙන පුරුෂයකට කෝඩ්වා වැල් බැරිදැගේ දියරෙද්ද වනා තිබෙනු දැකීම් ඉවසුම් නොදුන් අවස්ථාවක් වූ ආකාරය පහත ජනකවියෙන් ප්‍රකාශිත ය;

"සඳත් මෝරලා කුරහන් යාය දිලේ
ගතත් සිතලෙන් කිරිගැඹු පිපි පෙලේ
සිතක් මතුවෙලා කුඩා වෙත ආව කලේ
අදත් රෙද්ද වැනුවද කෝඩ්වා වැල්" (මානැව 2001:16)

උපත, දුරියක මල්වර වීම, සැමින්ගේ මාසික ඔසස් වීම, මරණය යන අවස්ථා මෙන් ම වෙනත් අපවිත සේ සැලකුණු සිද්ධීන් ගැමි වහරේ හැදින්වුණේ 'කිලි' නමිනි. ඔසස් වූ සැමින් නිත්‍ය නිවහනට පිටත ගෙයක හෝ පැලක තැබෙමේ සිරිතක් ද පුරාණයේ තිබේ. එසේ ඔසස් වන සැමිය සඳහා ගෙයින් පිටත සාදා ඇති ගෙය හෝ පැල හැදින්වීමට 'කිලිගේ' (පිරිස් 1964:363) යන විශේෂිත නාමය ව්‍යවහාර වී තිබේ. සැමින්ගේ ඔසස් වීම සිදු වූ අවස්ථාවල ඇතැම් පුද්ගලවල

ස්ත්‍රීන්ගේ කිලිටි රෙදී වැනිමට ම වෙන් වූ කිලිවැල තමින් යුත් රෙදිවැල් ද නිවෙස්වල තිබේ ඇත. “කිලිවැල ගේ පිටුපස තිබෙන ගෙවිලියන්ගේ කිලි රෙදී වනන විශේෂත වැලක්. එම වැලේ වෙනත් කිසිවකු හෝ රෙදී වැනිමට යන්නේ නැඟු. එහි රේඛක් වනා තිබෙනවා නම් එවිට ගොවිරාල ඇතුළු ගෙදර අන්‍යතාන් දැක ගන්නවා, ගෙවිලිය මාසික කිල්ලට ගොදුරු වී සිටිනා බව ය” (දැඩ්පොත 2009:18).

පුරාණ විවාහ කුම අතර එකගෙයි කැම බෙහෙවින් ප්‍රවලිත වූවකි. එක ම පවුලේ සොහොයුරන් දෙදෙනකු එක බිරිදික් විවාහ කොටගෙන ජ්‍යෙන් වීම එකගෙයි කැම තමින් හැඳින්විණි. “කවර ස්ත්‍රීයකට වූව ද පුරුෂයන් දෙදෙනකු එක විට සරණ පාවා ගත හැකි ය. මේ රටේ සිරිත අනුවත් පවුලේ සහෝදරයන් දෙදෙනෙකට එක බිරියක සරණ පාවා ගත හැකි ය. ඔවුන්ගෙන් ලැබෙන දරුවෙක් පුරුෂයන් දෙදෙනාහට ම ‘පියා’ යයි අමතන්නොය” (කරුණාරත්න 2008: 272) යනුවෙන් රෝබට් නොක්ස් සඳහන් කරන්නේ මේ එකගෙයි කැමේ විවාහ කුමයයි. සාම්ප්‍රදායික කෘෂිකාර්මික ජ්‍යෙන් තමයට අන්‍යවායා ගුම සාධකය පවුලේ සාමාජිකයන් මගින් ම සපයාගැනීමට මේ විවාහ කුමය මහෝපකාරී විය. එක ම භාර්යාවක් සොහොයුරන් දෙදෙනකු සමග ජ්‍යෙන් වීමේ බහුපුරුෂ සේවක කුමය ද එකගෙයි කැමේ විවාහ කුමයේ තවත් ස්වරුපයක් විය. එක බිරියක් සමග ජ්‍යෙන් වන සොහොයුරන් විසින් ඒ බව ප්‍රකාශ කිරීමට ව්‍යවහාර කර ඇත්තේ එක ගෙයි රක්සා වෙනවා’ යනුවෙනි. එසේ ම එවැනි බිරියක විසින් ද තමා ඔවුන් සියලු දෙනාගේ ම බිරිය බව ප්‍රකාශ කරනු ලැබුණේ ‘මම ඒ දෙනුන්දෙනාට ම බත් උයා දෙනවා’ යනුවෙනි (පිරිස් 1964:216). අතිතයේ රාජකීය පවුල්වල පවා මේ කුමය ක්‍රියාත්මක වී තිබේ. “විජයබාහු රජ්පුරුවෝත් අප රාජසිංහ රජ්පුරුවෝත් මැණික්කඩවර තුවර කරවා බාල අවස්ථාවේ ම එක තැන එක දේශීයට සැමති විසුවාහ” (රාජාවලිය 1997:221) යන පායියෙන් කියුවෙන්නේ විජයබාහු සහ රාජසිංහ යන රජවරුන් එක බිරියක් විවාහ කරගෙන සිටි බව ය.

සොහොයුරන් දෙදෙනෙකු හෝ කිහිප දෙනෙකු හෝ විසින් එක බිරියක් සමග ජ්‍යෙන් වීමේ දී බිරිය සමග සම්භේදයේ යෙදීමේ

අවස්ථාව හැම කෙනෙකුට ම ලැබෙන ආකාරයෙන් කටයුතු කර තිබේ. එක් සොහොයුරෙකු බිරිදි සමග සම්භේදයේ යෙදීන අවස්ථාවක ඒ බව අනෙක් සහෝදරයාට හෝ සහෝදරයන්ට හෝ වාවික ව දැනුම්දීමක් සිදු කර තැන. “ප්‍රවලිත සාම්ප්‍රදාය අනුව හවුල් බිරිය එක් සැම්යෙක් සමග සම්භේදයේ යෙදී සිටින බව දක්වීමේ සළකුණ වූයේ දොරට පිටතින් සාලුවක් (බොහෝ විට) අමුඩා එල්ලා තිබේමයි” (පිරිස් 1964: 216). සාම්ප්‍රදායික ඇදුම් පැලුම් අනුරින් අමුඩා පිරිමියාගේ යටිකය ආවරණය කරන ඇදුම් ය. එය සම්භේදයේ යෙදීම සංකේතාත්මක ව සන්නිවේදනය කිරීම සඳහා උපයෝගී කරගැනීම අර්ථාන්විත ය. අමුඩා දාරෙහි එල්ලා ඇති අවස්ථාවක අනෙකුත් සොහොයුරා හෝ සොහොයුරන් හෝ එතැනින් ඉවත් වී යන්නේ ගේ තුළ සිටින සොහොයුරට හා ඩිරියට බාධා තොවන ආකාරයෙනි. එවැනි අවස්ථාවක් සන්නිවේදනය කිරීම සඳහා යොදා ගැනුණු තවත් අවාචික සංකේතයක් වූයේ කුල්ල ය. කුල්ල කාන්තා පක්ෂයට විශේෂ වූ හාන්චයක් වන හෙයින් එය දොරට හේත්තු කිරීමෙන් සන්නිවේදන කෙරුණේ බිරිදි ගෙදර වැඩි නවත්වා තම සහෝදරයා සමග සම්භේදයේ යෙදෙන බව ය. “තම අයියන්ට් පැලේ දොරකඩට කුල්ල මාදා කළ විටක මල්ලී පැලට ගොඩ නොවීමත්, එසේම තම මුළයන්ට් දාරකඩට කුල්ල මාදා කළ විටක අයියා පැලට ගොඩ නොවීමත් එක ගේ කැමේ අපුරු සිරිත විය” (මානැව, 2001:224).

එකගෙයි කැම පමණක් තොව එක් පුරුෂයකු විසින් එක් ස්ත්‍රීයක සරණ පාවා ගැනෙන සාමාන්‍ය විවාහ කුමය යටතේ ද අමු සැම්යෙන් නිවෙස් සම්භේදයේ යෙදෙන බව අන්‍යතාන්ට සන්නිවේදනය කිරීමට අමුඩා හෝ කුල්ල යොදා ගෙන තිබේ. කුණුරේ හෝ හේත්නේ හෝ බවහේද රැකගැනීමට සඳහා රාත්‍රී කාලයට පැල් රැකීමට යාම පුරුෂ පක්ෂයට පැවරුණු කාර්යයකි. පැලට යන ගොවියන්ට පැල ඉදිකර ඇති ගස මුළ විශාල හිනිමැලයක් ගසා ගබඳ නගමින් පැල්කවි තියමින් රාත්‍රීය නිදිවර්ෂිත ව ගත කිරීමට සිදුවේ. එහි අරමුණ වූයේ වනසතුන්ගේ පැමිණීම වැළැක්වීම හා අවට පැල්වල සිටින ගොවීන්ට තමන් පැලේ සිටින බව සන්නිවේදනය කිරීම ය.

“රේ තිස්සේ මැසි මදුරුවා දුක් දෙනවා
සිතල සුළං අස්සේ මෙහි කල යනවා
කුරහන් කන්න එන සතුනුත් එල වනවා
එළිවන තුරා පැල්වල හිති මොල වනවා” (සිරිපාල 1990:288)

පැල් රකින කාලයට රාත්‍රියේ බේරින්දැවරුන් සමග සම්බෝගයේ යෙදීමට ගොවියනට අවස්ථාව අහිමි වන හෙයින් නිධිවැස්ත ව රය පහන් කොට නිවසට පැමිණෙන ඔවුන්ට දිවා කාලයේදී එම අවශ්‍යතාව ඉටු කරගැනීමට සිදු විය. එවැනි අවස්ථාවල තම නිවෙසට වෙනත් කෙනෙකු පැමිණියහොත් ඔවුන්ට ඇති වන බාධාව වළක්වාගැනීමට අමුඩය දොරේ එල්ලීම හෝ දොරට කුල්ල හේත්තු කිරීම හෝ සිදු කර තිබේ. “දවල් කාලයේ අමුව හා එක් වෙන මොහොත් තම ගෙදරදොරට කුල්ල හේත්තු කොට ගම්මුන්ට දුනැගැනීමට සළස්වනවා. ගම්මුන් ඔවුන්ට බාධා නොකර ඉන්නත් වගබලා ගන්නවා. මෙය අපුරු ජන සන්නිවේදන ක්‍රමයක්...” (අදාගම : 131).

නිවසක ඉදිරිපස කාමරයක හෝ නිවහින් පිට සාදන ලද අතු පැලක පිට පැත්තෙන් පිදුරු වෙණියක් (පිදුරු අඹරවා කඩියක ආකාරයෙන් සාදාගැනුණකි) ඇද තිබීම ද අවාචික සන්නිවේදන ක්‍රමයකි. එයින් සන්නිවේදනය කෙරුණු පණීවූවිය නම් ඒ නිවසේ දුරිවියක වැඩිවිය පැමිණ ඇති බව ය. දුරියක වැඩිවිය පැමිණීම පොදුවේ හැඳින්වෙන්නේ ‘මල්වර වීම’ යනුවෙනි. ‘මල්වර වීම යනු දියණියකගේ එක් අවයවයෙකින් :යෝනි මගින්* ස්වභාව ධර්මතාව මත රක්තය පිටවීමයි. මෙයට අඩු ලමිස්සි වුණා යැයි කියමු. තවද මෙයට කොටඵන් වුණා, ගෙට වුණා, කිලි වුණා ආදිය කියන්නෙමු” (අදාගම 2003:93). ‘ඡ්‍රීතයේ තීමිදිරි වියත් තුරුණු වියත් අතර සංක්‍රාන්ති සමය’ (පෙරේරා 1993:1) වශයෙන් සමාජ විද්‍යාත්මක දෘශ්‍යීයන් හැඳින්වෙන වැඩිවිය පැමිණීමෙන් සංක්ත කෙරෙන්නේ දුරියක විවාහයට සුදුසුකම් ලැබූ බව ය. නොඑසේ නම් ගාරිරික වශයෙන් දරුවන් ලැබේමේ හැකියාව ලැබුණු බව ය. සාම්ප්‍රදායික කෘෂිකාර්මික සමාජයට අත්‍යවශ්‍ය ග්‍රම සාධකය වර්ධනය කෙරෙන දාරක ලාභය සඳහා දුරියක සුදුසුකම් ලැබේම ගැම් ජනයාට ඉමහත් ප්‍රීතිදායක කාරණයක් වීම නිසා මේ අවස්ථාව

වාරිතානුකළ උත්සවයක් බවට ද පත් විය. එබැවින් නිවසට පිටින් ඇද ඇති පිදුරු වෙණිය දකින ගැමියන් ඒ නිවසේ දුරියක වැඩිවිය පත් ව සිරින බව නිහඩව ප්‍රකාශ කෙරෙන පණීවූවිය මනාව ගුහණය කරගන්නා අතර ගම් අන්තරයන් වෙත ද සන්නිවේදනය වීම සිදු වේ.

විවාහය හා බැඳුණු සිරින් විරිත්වලදී ද ඇතැම් කරුණු සන්නිවේදනය කරගැනීමට අවාචික ක්‍රම උපයෝගී කර ගෙන තිබේ. විවාහ යෝජනාවක් ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා තොරා ගැනුණු නිවසකට යාමේදී රාගන ගොස් ඇති ‘අවංගෙඩිය’ අවාචික සංක්තාත්මක සන්නිවේදන ක්‍රමයකි. පොල් පැණී මුසු කොට රසවත් ව හැඳු ඉමුල් කිරිබත්වැනින් පුරවන ලද තල්කොල පෙට්ටියක් හෝ කුරුණීයක් හැඳින්වුයේ අවංගෙඩිය නම්ති. “මෙම අවංගෙඩිය මනාලියගේ නිවසට ගෙන තිය පසු ගෙහිමියන් විසින් එය පිළිගෙන ආගන්තුකයන් ආපසු එදී මෙම අවංගෙඩිය ආපසු දෙනු ලැබේ. ගෙනයිය තිරිබත් සහිත ව ම එය ආපසු දෙනු ලැබුවහොත් එයින් අර්ථවත් වන්නේ එම මංගල යෝජනාව නො පිළිගත් බවයි. ගෙනයිය ඉමුල් කිරිබත් නැති ව හිස් පෙට්ටිය පමණක් දෙනු ලැබුවහොත් මංගල යෝජනාව පිළිගත් බව එයින් අර්ථවත් වේ (ඒක්කනායක 2000:95). මනාලියගේ පාර්ශ්වයෙන් මංගල යෝජනාවක් ප්‍රතික්ෂේප කරන අවස්ථාවක මනාලියාගේ පාර්ශ්වයට ඒ බව වාචික ව ප්‍රකාශ කිරීමේදී යම් යම් සිත් රිදීම් ඇති වීමට ඉඩ තිබේ. ර්ට වඩා සම්මත අවාචික සංක්තාත්මක ක්‍රමයක් මගින් මංගල යෝජනාව ප්‍රතික්ෂේප කිරීම සන්නිවේදනය කිරීම එලදායී විය.

විවාහක ස්ත්‍රීයක ගරහිණීහාවයට පත් වූ විට ඒ බව තම ස්වාමියාට දන්වන්නේ ඔහුගේ පිටිපතුලේ තෙල් මිශ්‍ර පොල් කිරී ස්වල්පයක් තැවරීමෙනි. “පිංචි නගත් තෙල් කිරික ගැවා ඇ? යැයි යමෙක් කියත් නම් ඉන් වටහා ගත යුත්තේ පිංචි අම්මා නමැතිය ද ගැබැණියක වූ බව ය” (මානැව 2001:129-143). දරු ප්‍රසුති කටයුතු සිදු කෙරුණේ තම නිවසේ ම ඇතුළු කාමරයකදී ය. “මෙය අපුරු වන අතර දරුවන් ප්‍රසුත කිරීමේ කටයුතු සිදු කෙරෙන බැවින් රට වැඳුම් ගේ යැයි කියනු ලැබේ” (දේපාර්තමේන්තු 2003: 141). තිතිරි ගේ යනු

ද එය යි. ඇතැම් ප්‍රදේශවල “නිවසේ කාමරයක් රෙදිවලින් තිර ඇද සකස් කර ගෙන එයට තිකිරිගෙය” (ඇදගම 2003: 78) යනුවෙන් හඳුන්වා ඇත. ඉපදුණු දරුවාගේ ලිංගිකත්වය ඒ නිවසට පැමිණ සිටින ආසල්වැසියන්ට වාචික ව ප්‍රකාශ කිරීමේ සිරිතක් නො වී ය. ඒ සඳහා අනුගමනය කෙරුණු, වංගේඩිය සහ මෝල්ගස උපයෝගී කරගත් සම්මත සන්නිවේදන ක්‍රමයක් විය. “දරුවා බිජ වී තිකිරිගෙයි රාජකාරී අවසන් වන තෙක් ඒ පිළිබඳ ව පිටත සිටින උදියට දැන්වීම සිර්ත් සම්මත තහංචියක්. මේ නිසා තිකිරිගේ කටයුතු අවසන් කර දරුවාගේ දරුවාගේ කිරීම්මා කෙනෙකු පිටතට පැමිණෙනවා. පසුව ඇය කාටත් පෙනෙන ලෙස වංගේඩිය හා මෝල් ගසක් ගන්නවා. රට අමු කොහොම් කොළ මිටක් හෝ පැගිරි කොළ මිටක් දමා කොටනවා. මෙහිදී කෙළ මෝලේන් කොටන්නේ නම්, එනම් මෝල්ගසේ විල්ල නැති රුම් පැත්තෙන් කොටන්නේ නම් ඉපද සිටින්නේ ගැහැනු ලමයෙක්...මෝල්ගහේ විල්ලේන් කොටන්නේ නම් ඒ පිරිමි ලමයකු බවට කළ සංයුතක්” (දාලපොත 2009:43). ඇතැම් ප්‍රදේශවල ප්‍රතේක ලැබුණෙන් වැඩිහිටියා කියන්නේ සරමක් ලැබුණා කියලා. දුවක ලැබුණෙන් කියන්නේ කම්බායක් ලැබුණා කියලා” (ඇදගම 2003: 79). එසේ ම ගෙට ද පිට ද කියන ප්‍රශ්නයට පිළිතුරු වශයෙන් ‘ගෙට’ කිවහොත් ඒ පිරිමි දරුවකු බවත් ‘පිට’ කිවහොත් ඒ ගැහැනු දරුවකු බවත් ඇග වේ. මින් පැහැදිලි වන්නේ ඇතැම් අවාවික සන්නිවේදන ක්‍රම හාවිතයෙන් ලබා දෙන පණිව්‍යය ග්‍රාහකයාට වඩාත් සම්පූර්ණ කරවීමට සංකේතාත්මක වවන ද උපකාරී වූ බව ය.

දුරියකගේ උපතේ දී ම ඇය තමන්ගේ සොහොයුරුකුගේ ප්‍රතුයකට විවාහ කරදීමට තීන්දු කිරීමේ සිරිතක් ද ගැමි සමාජයේ පැවතිණි. ස්වකිය පරම්පරාව තුළ ම දේපල ආරක්ෂා වී පැවතිමේ අරමුණින් නැතා මස්සිනා විවාහ ක්‍රමය පුවලිත ව පැවතිණි. දුරියගේ පියාගේ සොහොයුරියක (දානිත්වයෙන් නැන්දුණියක) විසින් දුරිය ඉපදුණු විට සුදු රෙද්දක් එළනු ලැබුවහොත් ඉන් සංකේතවත් වූයේ ඒ දුරිය විවාහයට සුදුසු කළ එළඹි පසු තමන්ගේ ප්‍රතුයකට සරණ පාවා දීමට තමන් තුළ ඇති කැමැත්ත ය. මේ සුදු රෙද්ද හැඳින්වුයේ ‘හාන්රද්ද’ නම්ති. හාන්රද්ද එලා ඒ මත දුරිය තැබූ පසු දුරිය

මුතා කළහොත් නැන්දුණියගේ අපේක්ෂාව සංලු වන බව විශ්වාස කෙරිණි. “හාන්රද්ද එළන දාහේ ඒ කෙළි පිංචි ගගරං බැවොත් නැන්දාවත්, වැදු මෝටත් ඇතිවන්නේ ඉහවහා ගිය සන්තෝෂයකි. රට හේතුව සහලේ ඇළිත්වය මත්තට කිරිගහට ඇන්නා වාගේ පැහුම්බැහුම් වෙන පෙරනිමිත්ත ඒ ගගරංඛැම වන වන හෙයිනි” (මානැව 2001:129-143). ‘ගගරංඛැම’ යනු මුතා කිරීම හැඳින්වීමට යොදුණු ගැමි ව්‍යවහාරයකි.

සතුන්ගන් සිදුවිය හැකි අනතුරු පිළිබඳ ව අන්‍යයන් වෙත සන්නිවේදනය කිරීම සඳහා ද බොහෝ අවාවික ක්‍රම අනුගමනය කර තිබේ. කැලු පාරක් හෝ දෙවැටක් අසල භූණුවලින් අදින ලද නාගරුප ගලක් තබා ඇත්තෙම් ඒ පැවත නාගයකු සිටින නිසා ප්‍රවේශම් වීමට කරනු ලද සංයුතවකි ඒ. එය නයි අණ්ඩෙලය වේ (මානැව 2001:212). මෙහි දී අදුකොළ භාවිත කෙරුණේ ද අර්ථයක් ඇතිව ය. “නාගයාත් අදුකොළත් අතර ඇත්තේ ප්‍රතිච්චිත්ත සම්බන්ධයකි. පැරණි ගැමි ගෙවල්වල අදුකොළ වවා තිබේයි. රට හේතුව නාගයකු එළවීමට පහසු ම ක්‍රමය අදුකොළ පොඩිකර, නාගයා සම්පයට දුම්මි ය. එවිට නාගයා වේගයෙන් පලා යයි” (ආනන්ද 2000:80-81). “නයාට අදුකොළ වගේ” යන කියමන ගැමිවහරට එක් වී ඇත්තේ ද ඒ අනුව ය.

බොල්පනා ගල් තැබීම නම් කියාව ද විසකුරු සර්පයන් තිතර ගැවෙසන බව අන්‍යයන්ට සන්නිවේදනය කිරීමේ ක්‍රමයකි. මේ කැඩ්මට හෝ පලනුරු වාරයට විසකුරු සර්පයන් තිතර ගැවෙසන තැබීමට යන ගැමියන්ට ඒ සතුන්ගන් ආරක්ෂා වීම සඳහා අනතුරු ඇගවීමක් ඉන් සිදු විය. බොල්පනා නම් ගාක විශේෂයේ කොළ කඩා ක්‍රිඩා වාරයට බිම අතුරා ඒවා සුළුගට විසිරීම වැළැක්වීම පිණිස ඒ මත ගලක් තැබීම බොල්පනා තැබීම නම් වේ. “කොළ අමු තත්ත්වයේ තිබේ නම් වඩාත් සැලිකිලිමත් වෙනවා. මන්ද බොල්පනා කොළ අමු නම්, එම අනතුර රේට මඳ වෙළාවකට කළින් එම ස්ථානයේ තිබුණු වෙට කදිම සන්නිවේදනයක් වූණා” (දාලපොත 2009:22).

පුරාණ වැවේ ගම්මානවල අණ බෝල බැඳීම නම් කියාකාරකම ගම්වැසියන්ගේ පොදු යහපත පිණිස යම් යම් නියෝග හා තහංචි සන්නිවේදනය කිරීම සඳහා භාවිත කුමයකි. නියං සමයේ වැවේ ජලය කෙමෙන් ඉඩු වී යන විට වැවේ මාල විනාශ වීම වැළැක්වීම සඳහා වැව පරිහරණය කිරීම තහනම් කිරීමට, දිය උල්පත් හා විශාල වෘත්ත ආදියට හානි වන පරිදි හෝ පොදු ඉඩු හා වැවේ තාවුලු ආදියේ සිදු කෙරෙන හේත් වග කටයුතු වැළැක්වීම සඳහා ද අණබෝලය බැඳීම සිදු කර තිබේ. එසේ ම යම් ගව ගාලක වසංගත හෝ කුර රෝග වැළදී ඇති අවස්ථාවක ගමේ අනෙකුත් ගවයන් හා ගැවසීම වැළැක්වීමට ද ඒ කුමය යොදා ගෙන තිබේ. ගමේ පුදානත්වය ඉසිලු මහ ගමරාල හෝ වෙල් විදානේ විසින් ගැමියන් වෙත රාජකාරී සම්බන්ධයෙන් යම් යම් තහනම් නියෝග පැනවීම සඳහා ‘අණ බෝලය’ නම් අවාචික සන්නිවේදන කුමය භාවිත කෙරීණි. මේ සඳහා ද භාවිත කෙරුණේ බෝල්පනා ගස් වර්ගය වීම විශේෂ කරුණකි. “අණ බෝලය යනු ආදායාවකි. සාමාන්‍ය තහනමට බෝල්පනා තුන්මිටක් නැතිනම් ඉහකොළ තුන්මිටක් ගත් අතර, දිවිකදුරු තුන්මිටක් දිවිකදුරු රිටක පහතට එල්ලෙන සේ ජලයෙන් ඉහළට බැඳ සිටුවා තැබීම බරපතල දූවුමක පෙරනිමිතකි. එය ඉක්මවීමට ගමේ කිසිවෙක් කැමැත්තක් නොදැක්වී ය (දුලයසිං, 2009:33). එසේ ම කැදුවුම් නියෝග සඳහා ද අණබෝලය බැඳීමේ කුමය භාවිත කර ඇත. එහිදී මහගමරාල හෝ විදානේ විසින් බෝල්පනා තුන් මිටක් සුදු රේදකින් මතා පණිවිඛරුවකු අත අවශ්‍ය පුද්ගලයා වෙත එවිම සිදු කර තිබේ. “එකි බෝල්පනා තුන් මිටට හොඳින් ඉදුණු නයි මිරිස් කරලක් ඇදා තිබුණේ නම් තත්ත්වය අතිශය හයාකර ය. එය ක්ෂණික කැදුවුමකි. වූදිතය අදාළ ගමරාල වෙත හෝ විදානේ උන්දා නමුවට එකෙශේහි ම යා යුතුය”(නානායක්කාර 1999:47-48). කදුරු අතු මිරියකින් අණබෝලය බැඳ තිබේ නම් එයින් සන්නිවේදනය කෙරුණේ අන්සතු තුමියක සිදු කෙරෙන වග කටයුත්තක් තහනම් කර ඇති බව ය (දාලපොත 2003: 124).

වර්තමානයේ පවා බොහෝ ගම්මානවල නිවෙස වටා වැටක් ඉඩිකර තිබේ. ආරක්ෂාව හා තුමිය වෙන් කොට දැක්වීම අරමුණින් වැට ඉඩිකිරීමේ සම්ප්‍රදාය ඇති වී තිබේ. වැටක කොටසක් නිවෙස

ඇතුළුවීම සඳහා අවශ්‍ය විටෙක විවෘත කිරීමටත් අනවශ්‍ය විට වැසිමටත් හැකි ආකාරයෙන් සකස් කොට තිබේ. එය භැඳින්වුයේ ‘ඉඩි කඩුල්ල’ නම්නි. මේ ඉඩිකඩුල්ල ද අවාචික සන්නිවේදන මෙවලමක් විය. “නිවෙසක ඉඩිකඩුල්ල මාවර සියල්ල ම යොදා කඩුල්ල වසා ඇත්නම් නිවෙසේ උදවිය දුර බැහැරක ගොස් ඇති බවත් ඔවුන් දින කිහිපයකට ආපසු නොපැමිණෙන බවත් ඉන් සන්නිවේදනය කෙරේ (වන්නිනායක 2014-04-03). එසේ ම වසංගත රෝග අවස්ථාවල ඒ බව සන්නිවේදනය කිරීම සඳහා වූ අණබෝලය බඳින ලද්දේ ඉඩි කඩුල්ලෙහි ය. එහිදී කොහොඟ කොළ යොදා ගැනීම සිදු වූයේ කොහොඟ වෘත්තය මැපයිය ගුණයෙන් අනුත් වීම නිසා රෝග පිළිබඳ ව සන්නිවේදනය සඳහා සංකේතාත්මකව යොදාගැනීමට මනාව ගැලපුණු හෙයිනි. කොහොඟ වෘත්තයේ කොළ, පොතු, මූල් ආදිය විවිධ රෝග සූව කිරීමට දේශීය වෙද්‍ය කුමයේදී සුහු ව භාවිතයට ගැනීණි. යම් නිවෙසක කඩුල්ලෙහි කොහොඟ කොළ අත්මිවියක් බැඳ තිබේ නම් එයින් සන්නිවේදනය වූයේ ඒ තිවෙසේ යම් බෝවන රෝගයක් වැළදුණු කෙනෙකු කිවින නිසා එහි පැමිණීමෙන් වැළකිය යුතු බවට වූ පණිවුවය යි. ”පිටතින් පැමිණෙන පිරිසට එම නිවෙස තහංචි කිරීම මෙහි අරමුණයි. සරම්ප-කම්මුල්ගාය-පාවනය-මැලේරියාව නැතිනම් වෙනත් බෝවන උණ රෝගයක් විය හැකියි. එබදු රෝගයක් එම නිවැසියන්ට ඇති විට අන්‍යයන් එයින් ගලවා ගත යුතු වූණා. මේ නිසා කඩුල්ලේ කොහොඟ අතු කැටියක් බැඳීමෙන් එම නිවෙසට ඇතුළු වීම නො කරන ලෙස අන්‍යයන්ට සන්නිවේදනය කළා”(දාලපොත:2009). එවැනි නිවෙසකට පැමිණීමෙන් වැළකුණ ද ඒ නිවැසියන්ට ආහාර පානාදිය සැපයීමට කටයුතු කළේ ඔවුන් නිවෙසින් පිටතට පැමිණීමෙන් රෝගය පැතිරීමට ඇති ඉඩකඩ අවුරාලීමට මෙන් ම විපත් කරදරවලදී අන්‍යයන්ට උපකාර කිරීමේ ගුණාගය විදහා පෙන්වීමට ය. එසේ රෙගෙන එන ආහාර පානාදිය නිවෙසට ඇතුළු නොවී ඉඩි කඩුල්ලේ එල්ලා තබා යැම සිරිත විය.

ලෙඩ්-රෝග, පාපල-උපදුව හා වස් දොස් ඇඩියන් සහනය ලැබීම සඳහා ගාන්තිකර්ම හා යාතුකර්ම සිදු කිරීම ගැමීජනයාගේ සිරිතක් විය. යම් නිවෙසක එවැනි කටයුත්තක් සිදු කර ඇති විට

අනුගමනය කළ යුතු විශේෂ ආරක්ෂා ක්‍රම තිබේ. විශේෂයෙන් නිවසට පැමිණෙන ගම්වැසියන්ගේ හෝ අමුත්තන්ගේ ඇවතුම් පැවතුම්වල බලපෑමෙන්, ගාන්තිකර්මයක බල බිඳී යා හැකි බව ගැමි විශ්වාසය විය. එහෙයින් පිටස්තර පුද්ගලයන් නිවසට ඒම වැළැක්වීම පිණිස තම නිවසේ ගාන්තිකර්මයක් සිදු කර ඇති බව අන්‍යයන්ට සන්නිවේදනය කිරීමට ද ඉදි කඩුල්ල යොදා ගැනීමි. ඒ, ඉදිකඩුල්ලේ කටු අත්තක් සිටුවීමෙනි. “කටුඅත්තක් හිටවල තිබුණෙක් කිසි කෙනෙක් ඒ ගෙදරට ඇතුළුවෙන්නේ නෑ. මොකද හේතුව, ගැමියා දත්තව ඒ ගෙදර කුවුරු හරි යන්තරයක් බැඳුලා, එහෙම නැත්තම් මොකක් හරි ගාන්තියක්, යාන්තිකර්මයක් කරගෙන කියල. එහෙම වුණා ම පිටිං එන ඇත්තො මස් මාංස කාල, රා අරක්කු බේලා ආවොත් අර කොරපු වැඩි බල බිඳෙනව කියලත් එවුන්දා දැනගෙන හිටිය” (නානායක්කාර 1999:48).

ගැමියන්ට කාෂිකාර්මික කටයුතුවලට මෙන් ම ගෙදරදාරේ කැඳීම් කෙටිම් කාර්යයන්ට අවශ්‍ය වූ ලෝහමය උපකරණ හා ආයුධ සාදා දුන් කම්මල්කරුවන් ද ගම් වසංගත රෝගයක් පැතිරෙන විට ඒ බව තමන්ගෙන් සේවය ලබාගැනීමට පැමිණෙන ගැමියන් වෙත සන්නිවේදනය කිරීම සඳහා විශේෂීත අවාචික ක්‍රම උපයෝගී කරගෙන තිබේ. කම්මල වටා අමු අඹ අතු හා අමු කොහොමි අතු එල්ලීම එක් ක්‍රමයකි. එහිදී ද කොහොමි ගස යොදා ගෙන ඇත්තේ යට කි මාෂයිය වටිනාකම සැලකිල්ලට ගතිමිනි. බරපතල රෝගී තත්ත්වයකදී කම්මල දින කිහිපයක් වසා තැබීම ද සිදු විණි. ඒ බව අන්‍යයන්ට දැනගැනීමට සළස්වා ඇත්තේ කම්මලේ යකඩ තැලීමට භාවිත කෙරෙන කිණිහිරය මත අමු කොහොමි අතු කැටියක් තැබීමෙනි (දාලපොත 2009:56).

ගම් කම්මල අවාචික සන්වේදන ක්‍රම කිහිපයක් ම හාවිත වූ ස්ථානයක් විය. කම්මල්කරුවාගේ සේවය ලබාගැනීම සඳහා ගැමියන් යන විට තැගි බෝග මෙන් ම අගුරු ගෙන යාම ද සිරිතක් විය. “මෙසේ ගෙන යන ලද අගුරු යොදා මයිනහම පයින් පාගමින් කම්මල්කරුවාට හිති මොලවා දීම ද කම්මලට හිය තැනැත්තා විසින් කළයුත්තක් සේ සලකනු ලැබේ”(තිලකරත්න 1971: 51).

කම්මලට පැමිණෙන ගැමියන්ට අවශ්‍ය මෙවලම් තනාදීම කම්මල්කරු විසින් සිදුකරුණේ පැමිණී අනුපිළිවෙළට ය. එසේ ගැමියන් පැමිණී අනුපිළිවෙළ සංකේතවත් කර ඇත්තේ ඔවුන් ගෙන ආ අගුරු මුළුවලිනි. කම්මල්කරුගේ සේවය ගැමියන්ට ලබාදීම රඳා පැවතුණේ ඔහුගේ කැමැත්ත මත ය. එහෙත් ඔහුට යම් පුද්ගලයකුගේ අවශ්‍යතාව ඉටුකිරීම ප්‍රතික්ෂේප කළහැක්කේ ඒ සඳහා සම්මත අවාචික සන්නිවේදන ක්‍රමයකින් ය. “කම්මල් නයිදේ ව්‍යුහය රැගෙන කිණිහිර මත තැබීම ඒ තැනැත්තා ප්‍රතික්ෂේප කරන බව අගවන ජන සම්මත සන්නිවේදන සංකේතය” (දාලපොත 2003:55). වේ. එසේ ම කම්මල්කරුවාගේ නිවසේ මරණයක් සිදු වූ විට කම්මල වසා තැබීමට සිදුවන හෙයින් ඒ බව අන්‍යයන්ට සන්නිවේදනය කර ඇත්තේ ගොක් රහුන් ඇදීම, කිණිහිරය මත තබා අමු කහ තැලීම, කිණිහිරයට අමු කොහොමි අතු ඇහිරීම හා මයිනහම අදින පොල්ලේ කොහොමි අතු කැටියක් එල්ලීම යන කියාවන් මගිනි. (දාලපොත 2003:57).

වනසකුන්ගෙන් තමන්ට සිදුවිය හැකි විපත් අවම කරගැනීමට ගැමි ජනය විසින් අනුගමනය කරුණු නොයෙකුත් ක්‍රමෝපායයන් අතරට අවාචික සන්නිවේදන ක්‍රම මගින් අන්‍යයන්ට අනතුරු ඇගැවීම් සහ පණිව්‍ය ලබාදීම විශේෂ වේ. කැලැවකට පිවිසෙන මාර්ගයේ ගසක කතිරයක් කොටා ඇත්තම් එයින් සන්නිවේදනය කෙරෙන පණිව්‍යය වන්නේ එහි නපුරු සතුන් සැරිසරන බව ය. එසේ ම අලියෙකු ඇති බව අලි අඩියක සලකුණකින් ද කොටියකු ඇති බව පහුරු අඩියක සලකුණකින් ද වලසෙකු ඇති බව මිනිස් අඩියක සලකුණකින් ද සන්නිවේදනය කර තිබේ (මානැව 2001:212). ගම් දෙකක් අතර ඇති පෘථිවී තිරයේ අඩි තුන හතරක් පළාට කොටා ඇත්තම් තමතමන්ගේ ගම්වලට අයත් සත්ත්‍ර අයාලේ නොයැවීමට ගම්මු වගබලාගත්ත. ‘වසංගතවැටිය’ (නානායක්කාර 1999:48) නමින් හැදින්වෙන මෙය ද සංකේතාත්මක අවාචික සන්නිවේදන කියාකාරකමකි. සතුන්ගෙන් මිනිසුන්ට මෙන් ම සතුන්ගෙන් සතුන්ට ද බෝවෙන ලෙඛ රෝග පැතිර යාමෙන් ඇතිවිය හැකි ව්‍යසනයන් වළක්වා ගැනීම සඳහා සමාජය දැනුවත් කිරීමේ අරමුණින් එය හාවිතයට ගැනීමි. මෙය නෙත ගැවෙන විට

ගැමීයන් එයින් ඇගවෙන පණිව්‍යය සැණින් ගුහනය කරගෙන ආරක්ෂණ ක්‍රියාමර්ග අනුගමනය කිරීම සිරිත විය.

අතිතයේ සංග්‍රාමවල දී ජය පරාජය සක්තාත්මක ව සන්නිවේදනය කිරීම සඳහා කොච් භාවිතය සුදු වී තිබේ. ජයග්‍රහණය සුදු කොච්යෙන් ද පරාජය රතු කොච්යෙන් ද සංක්තාත්මක ව සන්නිවේදනය කෙරුණු ආකාරය ඇතාවුද කන්දට සම්බන්ධ දේවින් පැන්න ඇල්ල, අසුළුම් ඇල්ල හා රත්නාගල කන්ද ආදිය වටා ගෙති ඇති ජනප්‍රවාදවල දක්වේ. සුරය බණ්ඩාර නම් ප්‍රාදේශීය පාලකයකු වෙනත් දිසා ප්‍රධානියෙකු සමග සටනට යාමට සිදුවීමෙන් තම බිසේවරුන් සත්දෙනා ඇතාවුද කන්දේ ගල්ලෙන්වල ආරක්ෂාව පිණිස රඳවා පිටත් වන්නේ තමා සටනින් ජයගතහාත් සුදු කොච්යක් ද පැරදුණහාත් රතු කොච්යක් ද රත්නාගල (රුවන්වැල්ලට නුදුරු) කදු මුදුනෙහි ඔසවන බව පවසමිනි. සටනින් ජය ගන්නා රජු තම අතවැකියෙකු වූ මුණසිංජේදුට තමා ජයග්‍රහණය කළ බව බිසේවරුන්ට දත්තන ලෙස අනු කර රත්නාගල කදු මුදුනට ගොස් රතු කොච්යක් ඔසවන්නේ බිසේවරුන්ට විහිඵතක් කිරීමේ වෙතනාවෙනි. මුණසිංජේදුට අතරමග දී හමුවන බ්‍රිමත පිරිසක් නිසා ගමන ප්‍රමාද විමෙන් රජු පරාජය වූ බව දැනගෙන බිසේවරු කදු මුදනේ ඔසවා ඇති රතු කොච්ය දැක්මෙන් වික්ෂේපයට පත්ව කදු මුදුනෙන් පැන සිය දිවි හානි කරගනිති. එහෙත් එක් ගැබෙනි බිසවක් වැළැ ගාලක පැවලි සිටිතු දක ගම් ප්‍රධානියෙකු විසින් බේරාගෙන ආරක්ෂාව සලසයි.

මෙම ජනප්‍රවාදයට සමාන වෘත්තාත්තයක් අසුළුම් ඇල්ල කෙන්දු කරගෙන ද ගොච්නැගී තිබේ. එයින් කියුවෙන්නේ සිංහල රාජධානී පිරිසි ගිය අවස්ථාවක ආරක්ෂාව පතා අසුළුම් ඇල්ලට යටින් පිහිටි විශාල ගල්ලෙනක තම බිසේවරුන් තිස්දෙනෙකු සමග වාසය කරමින් සිටියදී ඔහු සටනකට ගොස් ජයග්‍රහණය කොට ඒ බව බිසේවරුන්ට දත්ත සඳහා සුදු කොච්යක් එසවීමේ කාර්යය පැවරු තැනැත්තා බිමත විනිශ්චය පිළිගෙන තිබීම නිසා ය. දුම්රිය අනතුරු වළක්වාගැනීම සඳහා රතු කොච්යක් හෝ රතු රෙදිකඩික් හෝ හාවිත කිරීම සිදුවන්නේ ඒ අනුව ය.

තවත් ජනප්‍රවාදයකට අනුව සුරයබන්ඩාර නම් ප්‍රාන්ත රජු ඇතාවුද කන්දේ මාලිගයක් තනා අග බිසොව හා පරිවාර බිසේවරුන් සයදෙනෙකු සමග වාසය කරන අතරේ තවත් ප්‍රාන්ත රජු සමග සටනකට යාමට සිදුවීමෙන් රුතු පරිදි ම ජය ලදහොත් සුදු කොච්යක් ද පරාජය ව්‍යවහාත් රතු කොච්යක් ද රත්නාගල කන්දේ ඔසවන බවට පොරාන්දු වෙයි. සටනින් ජයගතන්නා රජු, ඒ බව බිසේවරුන්ට දැන්වීමට මුනිසිංජේදුක් නම් සේවකයා මාලිගය වෙත යටා බිසේවරුන්ට විහිඵතක් කිරීම පිණිස රත්නාගල කදු මුදුනට ගොස් රතු කොච්යක් ඔසවන්නේ මුනිසිංජේදුක් මාලිගයට ගොස් ඇතැයි සිතමිනි. එහෙත් රජුගේ ජයග්‍රහණයෙන් උද්දාමයට පත් ව අතරමගද උරුමස් කා රා බී මත් වීම නිසා ඒ සේවකයාට මාලිගයට යාමට බොහෝ වේලාවක් ගත වෙයි. මේ නිසා රතු කොච්යෙද උරුගනයෙන් ගොස්යට පත්වන බිසේවරු පර්වතය මුදුනෙන් බිමට පැන දිවි හානි කර ගතිති. එහෙත් ගැබෙනි බිසවගේ ජ්‍යෙෂ්ඨය ඇතැකුගේ පිටට වැට්ටෙන් බැරුණු බවත් ඇතා උඩ වැට්ට නිමිති කොටගෙන 'ඇතාවුද කන්ද' යන්න ව්‍යවහාරයට පැමිණී බවත් ඒ ජනප්‍රවාදයේ දක්වේ (නුවරපක්ෂ: 2015-11-15). මෙවැනි ජනප්‍රවාදවලින් හෙළි වන්නේ පුරාණ රජවරුන් විසින් සංග්‍රාමවලදී ජයග්‍රහණය හා පරාජය සංක්තවත් කිරීමේ අවාවික සන්නිවේදන ක්‍රමයක් ලෙස කොච් එසවීම සුදු කර ඇති ආකාරය යි. වර්තමානයේ රතු වර්ණය අනතුරු සංඡාවලදී හාවිත කෙරෙන්නේ අනතුරු සන්නිවේදනයට ඒ වර්ණය ප්‍රත්‍යාග්‍යන්තරව පිළිගෙන තිබීම නිසා ය. දුම්රිය අනතුරු වළක්වාගැනීම සඳහා රතු කොච්යක් හෝ රතු රෙදිකඩික් හෝ හාවිත කිරීම සිදුවන්නේ ඒ අනුව ය.

එසේ ම සංග්‍රාමවල දී ජයග්‍රයට පත්වන සතුරන් බිම වැතිරී තණ උලා කැම, යටත් වූ බව අවාවික ව සන්නිවේදනය කරන ක්‍රියාකාරකමක් විය. දහම්පියා අව්‍යා ගැටපදයේ 'තිණු ඩිසිනා අවියංසු - තණ බැහැ ගෙනැ සිටියවුන් නො මරනු එකල්හි සිරිත් වන බැවැනි තණ බැහැ සිටියේ...' (විමලකිරිති හිමි 1967: 106) යනුවෙන් දැක්වෙන්නේ එවැනි අවස්ථාවකි. දෙවනි රාජසිංහ රජු වර්ණනය කෙරෙන හටත් කාව්‍යවල ද එවැනි අවස්ථා සඳහන් වේ;

“පුද ගරුකම් පැ රුපු ගති-චීම
වැද ගෙයන් සේ තණ කති...” (ද අල්ට්‍රිස් 1935: පදනය 163)

“අදයක් ප්‍රතිකල් මැද්‍රිම වැටෙනි
අදයක් බීම තණ උදුරා විකති.” (හේමකුමාර 1964: පදනය 99)

බීම වැතිරි තණ කොළ සප සපා සිටීමෙන් සටනින් පරාජයට
පත් වුවන් තමන් පරාජය පිළිගන්නා බව සංකේතාත්මක ව දිනු
පාර්ශ්වය වෙත සන්නිවේදනය කළ ආකාරය එවැනි අවස්ථාවලින්
නිරුපණය කෙරෙයි.

වර්තමානයේ ද නාහාවිධ පෑම්වුඩ සන්නිවේදනය සඳහා
අවාවික සංඡා හා සංකේත උපයෝගී කරගැනෙන්නේ පුරාණ
අවාවික සන්නිවේදන ක්‍රියාකාරකම් පදනම් කරගනිමිනි.
විශේෂයෙන්, මාරුග සංඡා රට නිදුසුනකි. අඛලන් වූ හෝ ඉදිකෙරුම්න්
පවතින හෝ මාරුගයක ගමන් කිරීමේදී ඇතිවිය හැකි අනතුරු
වැළැක්වීම සඳහා වර්තමානයේ රට විශේෂිත පොලිතින් පට, සංඡා
කණු හා විදුලි බුබුද් ආදිය මාරුගයෙහි සවි කිරීම දැකිය හැකි ය.
අතිතයේ මේ ක්‍රියාව සිදු කර ඇත්තේ පරිසරයෙන් ම සපයාගැනුණු
අමුදුව්‍ය උපයෝගී කරගනිමිනි. “පාර අඛලන් බව කිමට...පාර මැද්දේදේ
හරස් අතට ගල් ගෙවි කීපයක් තබනවා..නැතිනම් ගස් අතු කීපයක්
කඩා පාර මැද්දේදී දමනවා”(දළුපොත 2009: 58). එසේ ම
වනාන්තරවල ඇවේදින විට කොළ අතු කඩා එල්ලීමේ ක්‍රියාකාරකමේ
ඇත්තේ ද සන්නිවේදන අරමුණකි. තමා යන දිසාව අත්‍යන්තර
සන්නිවේදනය කිරීම හෝ ආපසු පැමිණීමේ දී තමන් ගමන් කළ
මාරුගය හැඳින ගැනීම මෙහි අරමුණ විය.

මානව උරුමයක් වූ සන්නිවේදනය වාවික හෝ අවාවික
යන දෙයාකාරයෙන් ම සිදුවන්නකි. ඒ කුමන මාධ්‍යයකින් වුව ද
සිදු කෙරෙනුයේ සංඡා හා සංකේත මගින් අදහස් උදහස්, ආකල්ප
සංකල්ප, හැඟීම් දනීම් අත්‍යයන් වෙත ප්‍රකාශ කිරීම යි. කුමන
සන්නිවේදන ක්‍රමයක් වුව ද නිර්මාණය වන්නේ කිසියම් ප්‍රජාවක්
සහ ඔවුන් ජ්‍යෙෂ්ඨවන පාරිසරික තත්ත්වයන් මෙන් ම සාමූහික
විශ්ද්‍යාණය ද පදනම් කොට ගනිමිනි. පැරණි ජන සමාජයේ
ප්‍රවලිත ව පැවති අවාවික සන්නිවේදන ක්‍රමෝපායන්හි

එලදායකත්වය රඳා පැවතුණෙන් ඒවායේ සුංු ප්‍රකාශනමය ගක්‍රතාව,
සරල තාක්ෂණය හා පාරිසරික හා සමාජ හිතකාම් බව යන කරුණු
මත ය. එවැනි පැරණි අවාවික සන්නිවේදන ක්‍රියාකාරකම්වල
ප්‍රගමනයට ඇති ඉඩ ප්‍රස්ථා, දිනෙන් දින යාවත්කාලීන වන දියුණු
තාක්ෂණික සන්නිවේදන ක්‍රමෝපායන් නිසා යටපත් වන තමුත්
ශේෂ වර්තමානයේ මෙන් ම අනාගතයේද ද යම් යම් ස්වරුපයෙන්
සමාජය තුළ රදි පවත්නා බව නිගමනය කළ හැකිකේ ය.

ආම්‍රිත ගුන්ප්:

විශේෂුණු, රත්න (1989), හෙළ වහර හා සන්නිවේදනය, නුගේගොඩි:
කොලිටි මුද්‍යාලය.

Berlo, David.S.K (1960) **The Process of Communication**, New York: Holt, Rinehart and Witton.

Murphy, Herta A.;Hilderbrndt, Herbert W.(1991) **Effective Business Communications**, New York:McGraw-Hill.

Servissses, Elman R. (1966) **Profiles in Ethnology and Sociology**, New York: Hill & Wang).

විශේෂුණු, සිරිසමන් (2015-11-29), “කිලා ලේඛන රුප සන්නිවේදනය”,
සිඹුම්ණ, කොළඹ: ලේක්ජ්ඩුස්.

මානුෂ්ව, කේ.ව්. (2001), නුවරුකලුවියේ ජනවහර, කොළඹ: ගොඩිගේ.

පිරිස් රල්ං. සිංහල සමාජ සංවිධානය (1964). කොළඹ: සමන් ප්‍රකාශකයෙක්.

දළුපොත, මහින්ද කුමාර (2009) ඩුව; අපේ මුතුන්මින්තන්ගේ
සන්නිවේදන විධි, කොළඹ: ගොඩිගේ.

කරුණාරත්න බේවිඩ් (2008) එදා හෙළදිව, (අනුවාදක). කොළඹ:
ගුණසේන.

රාජාවලිය (සංස්.) ඒ.වී.සුරවිර (1997) කොළඹ: අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන
දෙපාර්තමේන්තුව.

සිරිපාල, නොමන් (1990), ගොවිගෙදර ජනකවී, කොළඹ: ගොවිජන
සේවා දෙපාර්තමේන්තුව.

ඇදුගම, පෙන්වුල (2003) හෙළ මග විසිනුරු, කොළඹ: කොමර්සල් බැංකුව.

පෙරේරා, යසංජලි දේවිකා (1993), මල්වර සිරිත, කොළඹ: ගොඩිගේ.
ඒකනායක, රත්න බී (2000), වැව්බැඳි රටේ වියැකෙන විත්ති, අනුරාධපුර:
කරතා ප්‍රකාශන.

දැඩපොත, මහින්ද කුමාර (2003), වටවිල, කොළඹ: ගොඩඟේ.
ආනන්ද, සුනිල් (2000), සිංහල ජනගුෂීය හා සත්‍ය ලෝකය, කොළඹ: ගොඩඟේ.
ඉලංගසිංහ, මාමිනියාවේ (2009), වැවගම් පූඩුර, කොළඹ: ගොඩඟේ.
නානායක්කාර, සේනා (1999), රජරට සේවා නාට්‍යකලා සම්ක්ෂා,
කොළඹ: ගොඩඟේ.
වන්තිනායක, ධරුම, (2014-09-03) “වැට කඩුල්ලේ අන්දලේ”, දිවයින
පූඩුවත්පත, කොළඹ: උපාලී පූඩුවත්පත් සමාගම.
තිලකරත්න මිණිවන් පී. (1971), ජනකවිය හා සිංහල සංස්කෘතික
ලක්ෂණ, ගුණසේන: කොළඹ.
අතුකේරුල, සුනිල් කුමාරසිංහ (2010-04-07), “පුරාව්‍යන්හා බැඳුණු
කාන්තාව”, දිවයින පූඩුවත්පත, කොළඹ: උපාලී පූඩුවත්පත් සමාගම.
නුවරපත්ශ, සරණපාල (2015-11-15), “දුනුමාලේ බිසේර බණ්ඩාර
දෙවගන”, දිවයින පූඩුවත්පත, කොළඹ: උපාලී පූඩුවත්පත් සමාගම.
විමලකිරිති හිමි, මැදදායන්ගෙබ සහ සෞම්න්ද හිමි (1967), දහම්පියා
අව්‍යා ගැටපදය (සංස්.), කොළඹ: ගුණසේන.
අල්විස්, ඩී. පී. 1935. පරංගි හටන. කොළඹ: ඩිඩ්. එස්ට්‍රීයන් සහ
සමාගම.
හේමකුමාර, වී. ඇස්. (1964), කිරීමැටියාවේ මැතිවරයාගේ මහභවන,
(සංස්.), කොළඹ: සමයවර්ධන.

සිංහබාහු නාට්‍යයෙන් ප්‍රතිච්මිකනය වන ගැහුරු පිළිබඳ විමර්ශනයක් වින්තා පවිත්‍රාති

Ediriweera Sarachchandra's play *Sihabahu* was staged for the first time at the open air theatre of the University of Peradeniya in 1961. Sarachchandra can be identified as a dramatist who brought about a significant revival in Sinhala drama. His plays *Maname* (1956) and *Sinhabahu* (1961) are considered landmarks of the time, offering entertainment as well as insights into the complexities of life. The source of the play *Sinhabahu* is the story recounted in Chapter Six of the *Mahavansa*, In which the lion who inhabits the forest signifies “the opposite of orderly society and caviled life.” At the same time, “the prince exhibits uncontrollable sexuality and defiance of parental authority and social norms.” This paper explores the middle-class society and the values associated with this class, as evident in the play.

මහාවාරය එදිරිවීර සරච්චන්ද්‍යයන්ගේ බහුතරයක් නාට්‍ය නිර්මාණවලට පාදක වී ඇත්තේ එතිහාසික හා ජන සාහිත්‍ය මූලාශ්‍රයන් ය. එහෙත් කවර මූලාශ්‍රයක වුව ද සාම්ප්‍රදායික කතා පූඩුවත අතිකුමණය කරමින් නවය දැඩියෙකින් මානව ජීවිතය හා සභාදි යම් සංකීරණතා නිරුපණයට මහු දැක්වූ සාමර්ථ්‍යය උසස් මට්ටමක පවතී. සරච්චන්ද්‍යයන්ගේ විශිෂ්ට නාට්‍ය නිර්මාණයක් ලෙස ඇගේමට භාජන වන සිංහබාහු නාට්‍යය (1961) පිළිබඳ ව විමර්ශනය කළ යුතු වන්නේ ඒ කෙරෙහි ද සවියුද්ධාණික වෙති.

සුපුකට මනමේ නාට්‍යයට පන්සිය පනස් ජාතක පොත් පැනෙන වුල්ල දෙනුරුදර ජාතකය පදනම් වූ බව අපි දතිමු. එමෙන් ම සිංහබාහු නාට්‍යයට මූලාශ්‍රය වී ඇත්තේ සිංහල ජාතියේ උපත හා

© කිරීමැටියා වින්තා පවිත්‍රාති

සංස්. මහාවාරය පැවිරික් රත්නායක, ආචාර්‍ය කේ. ඩී. ජයවර්ධන, ජේජ්‍ය කිරීමැටියා දිනලි ප්‍රනාන්ද

මානවකාස්ත්‍ර පිය සාස්ත්‍රීය සංග්‍රහය, 23 කළාපය, 2014/2015

මානවකාස්ත්‍ර පිය, කැලුණීය විශ්වව්‍යාපාලය